

SZARVAS és VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11 szám, hova a lap szellemi részét
illetés közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad

Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

Felhívás

az aradi kereskedelmi és iparkamara kerületének iparosságához.

Hosszu évek óta táplált régi vágya teljesült a kerület kézműiparosságának.

Szivós kitartásu munkálkodással, hét esztendői fáradozás után létrejött az „Arad-kerület iparosok rokkant- és nyugdíjgyesülete“, melynek alakuló gyűlését a kerületbeli ipartestületek kiküldöttéi 1899. évi szeptember hó 8-án tartották Békés-Csabán s melynek alapszabályait a m. kir. belügyminiszter f. é. augusztus hó 7-én jóváhagyta.

Megvan tehát adva a mód és az alkalom a kerület minden kézműiparosának, hogy csekély heti befizetések ellenében a maga és övéi nyugalmas jövőjéről gondoskodhassék.

Az „Aradkerületi iparosok rokkant- és nyugdíjgyesülete“ ezt célozza. Azért alakul, hogy a kisiparos, a ki vagyonnal nem bír, a ki egy élétpálya verejtékes munkája közben nem tehetett félre annyit, hogy abból öreg napjaira megélhetne, az egyesület segítségével biztosíthassa tisztességes megélhetését, családjának fenntartását akkorra, ha akár a munkaképtelenség beállása, akár pedig elöregedés miatt kiesik kezéből a munka szerszáma.

Az „Aradkerületi iparosok rokkant- és nyugdíjgyesülete“ arra szolgál, hogy annak kebelében minden iparos segíthessen önmagán és általa egyben segíthesse iparostársait is. Egyik a másikért, egy mindnyájáért és

mindnyája egyéért, ez a jelszó, a mely alatt egyesületünk áldásos működését megkezdi.

Hogy ez a működés valóban minél áldásosabb lehessen, szükséges, hogy az egyesületet a kerület minden iparosa a magáénak tekintse úgy, hogy az az ő számukra alkotott és annak a tagjai sorába belépjen mindaz, a ki át van hatva attól a kötelelességtől, hogy övéiről gondoskodjék, s a kiből a munkaképesség esztendeiben van elég erély és elhatározás arra, hogy a biztos jövő érdekben hetenkint hatvan fillért áldozatul hozzon.

Felhívjuk azért a kerület összes iparosságát, a rokkant és nyugdíjgyesületbe való belépésre. Lépjön be az egyesületbe tagul minden iparos, irassa be abba tagul mindenki a felegét, a hiteltársát is. Lépjenek be különösen a fiatalabb iparosok, a kinek még sokkal könnyebb a járulékok befizetése s a kik előtt az a biztató jövő áll, hogy huszönöt évi munkálkodás után nyugalomban élvezhetik öreg napjaikat. De lépjenek be az idősebbek is, mert a magasztos cél csak úgy érhető el, ha a kerület iparossága mint egy egész tömörül a zászló alá és filléreiből hatalmas tőkét teremt elő.

Beiratkozni a kerületben mindenütt az ipartestületeknél és az ipartársulatoknál lehet. A beiratkozás határideje 1900. évi november hó 15-ike. Beiratkozáskor egyszermindenkorra 4 (négy) korona fizetendő. Az 1901. év kezdetétől fizetendő járulékok (melyet szintén az ipartestületeknél, illetve társulatoknál kell fizetni) betenkint 60 fillér. Ezt a csekélységet mindaz az

iparos elbirhatja, a ki ad valamit a maga és övéinek jövőjére. Ezt a csekélységet minden lelkiismeretes iparosnak a hitese meg fogja takarítani a háztartásában és pontosan be fogja fizetni azért, hogy férjével gondtalanul élhessen az öregség napjaiban.

Áldásos munkára, a legnemesebb célú önmegadóztatásra hívjuk fel a kerület iparosságát. Ne maradjon el senki, hanem vállalt válhózz vetve támogassa a magasztos törekvést, mely egyetértés mellett Isten segítségével diadalt fog aratni.

Arad, 1900. évi szeptember hó 8-án.

Az „Aradkerületi iparosok rokkant- és nyugdíjgyesületének“ igazgatósága:

Kristyóry János, Id. Roenthal Ignác (B.-csaba)
elnök. alelnök.

Nikolits Péter, Reinhardt Gyula (Arad)
társelnök. alelnök.

Edvi Illés László,
titkár.

Kiss Ferencz,
titkárhelyettes.

Ujdonságok.

— **Visszavont tiszteletjegy.** A Szarvason működő szintársulat igazgatója és titkárja tekintetes Somogyi Károly és Erdélyi Miklós urak f. hó 17-én hétfőn visszavonták az általuk e lap részére adott tiszteletjegyet. Ugy látszik, nevezett urak nem voltak megelégedve lapunk színi rovatainak critical irányával. A szabadjegy árán talán tömjénezést és dics hímnust vártak társulatuk egynemely, ezt szerény nézetünk szerint meg nem érdemlő tagjai részére. A szabad critical és szabad gondolat nyilvánítás jogát azonban nézetünk szerint — tiszteletjeggyel megfizetui nem lehet. Ha tehát azt hitték Önök hogy e szabadjegy megvonásával criticalánk irányá megváltozik: csalódnai fognak. Mi azt a tiszteletjegyet „tiszteletjegyek“ és nem bérnek, nem mézes madzagnak tekintettük. S legyenek meggyőződve, hogy e lap szigorú, de méltá-

SZARVAS és VIDEKE TÁRSZÁJA.

A Tiszára járók.

A folyók, patakok meg a kutak nagy szerepet játszanak a népek életében, nemcsak mert a legszükségesebb éltető elemek egyikét — a vizet — szolgáltatják, hanem mivel a népek társulási, érintkezési helyeiként szerepelnek egyszersmind.

A magyar népek egész társadalmi fejlődését, egész életszükségleteinek irányzatát a vízközi élet jellemzi. Mindenütt a folyók partján, patakok mentében ütötte fel sátrát, s hogy a hármaz bérezn hazában megtalálta otthonát, főleg a kanyargó füzes Tiszapartját tekinté a legalkalmasabb helynek. Midőn azonban az idegen erő és a szétvonás szétszórta őket a verenszerzett haza minden tájára, akkor is a vízeken gazdagabb vidéket népesíték be leginkább. Áldozataikat a patakok partján mutatták be isteneiknek s örök nyugalomra a folyók bozótfajiba helyezték el. Egyszóval a vizet tartalmazó helyek képezték a legelső érintkezési pontot a népek életében már ősi időkben, mint képezik nagyon gyakran napjainkban is. Mert a keleti történet — mi Jákobbal esett meg, midőn vizet merített Leának, a pásztrok által elfoglalt kutból — az alföld rónáin nem egyszer nyer ismétlést, hisz a szerelmes szívű lány szinte várva-várja az itatás óráját, midőn csengős csikós merész vágatással jó a kuthoz:

S míg a lova isszik, lehet vele szólni,
Piros két orozóját meg lehet csókolni.

A falu kutjánál gyűlnek össze a lányok, hol az-

tán az előzékeny legény vizet húz a nehéz vödörrel s kinek-kinek megtölti korsóját, a miért vagy egy szál rozmaring, vagy egy virító rózsabimbó s nem ritkán egy ártatlan csók a jutalom. A mi a keleti népeknek fő szokása, hogy t. i. költői kútneveket a kutaknál tanulják be, az ugyancsak megvan az alföldi falvak kutjainál is, hol nemcsak a falu összes herceit rögtön kicserelették a lányok, de addig-addig dudorásszák az új nőt, míg a tán hazafelé menve már vig csengéssel valamennyien együtt dalolják. Nem ritkán történik, hogy a legény már ott várja a falu rózsabimbóját a kuthál, hogy segélyére legyen, meg ha bealkonyult az idő, megóvándó a gonosztól, haza kísérhesse a leányt. Szívesen veszik tőle mind a kettőt, s ha így van a dolog, örömezt meg a leány a kútra, legalább beletekinthet abba a mélységes fekete szemekbe, melyek oly igézően tekintenek rá. A legény is így van, meg egyszer csak azt beszélék a kuthál, hogy a falu legszébb lánya kutba ugrott. Ott, hol annyira és őh gyakran érezte a boldogságot, ott nyugszik már a kut mellett lüzek alatt, s most a hely átkozottá lón, a leány lelke éjfelenként megjelen — intő példaként. A falu leányai most más kuthál gyülekeznek, erre nem jár senki se; csak a süvöltő téli szél, meg olykor ül egy-egy erre tévedt varju a korhatag kutágason.

Lányok, lányok vigyázzatok, mert eltörik a korsó addig jár a kútra!

Nálunk nem a kútra, de a Tiszára járnak a leányok vizért, s istenemre, nem csekélyebb szépségű jeleneteket láthatni a Tisza partján, mint akármelyik falu kutjánál, hiszen ha mélyen medrébe tért a víz:

Tisza partján áll a legény
S ha szédül a leány feje,
Korsóját ő m e i telo.

A Tiszára járás Szegeden kiválóan nevezetes érintkezési pont. Alig alkonyult be a nap, már az eladók szépen, puczosan felöltöznek, — mert megjegyzendő, hogy a szegedi nép, mihelyt keresztül lépte háza küa szobát, már más, tisztább ruhát ölt magára, s midőn a Tiszára ment a leány, tudta, hogy biz ott sok szem, kíséri figyelemmel, míg a meritőig ér, hol meg a leánycsoport vette szemügyre. Tehát nemcsak régi szokását követve, meg hogy figyelem van rá, de meg hogy egyik-másik ruháját bemutatassa, sokkaltá czífrában öltözködik a Tiszára járáshoz, mint tulajdonképpen e könnyen piszkolódást előidéző foglalkozáshoz kellene.

Ha új a korsója, azt maga meríti meg, hirtelen téve a vízbe, hogy egyenlően piros legyen a korsó vagy a köcsög s azok, kik közel laknak a Tiszához, csak kézben, még pedig szép fekete fénymazas köcsöggel járnak, míg a távolabb lakók vállra kötött „kantákkal“ herdják a vizet.

A takaros leányok nem felednek mindig egy kis virágcsokrot is vinni magukkal, melyet szájukban vagy köcsögjükben tartanak. A szépen fölöttyent lányok egész csapatban járnak, mindegyik utcából összegyűlve indulnak s míg a Tiszára érnek, a mondanivalók főbbjét alig győzik egymásnak felsorolni. Na aztán megmerítették, az első pihenőt a magaspártu Tisza szélén tartják, hol már a legények is ácsorognak, kikkel csak egy általánosságban beszélnek, oda-oda szólva, a nélkül, hogy együtt társalognának. Csak ha aztán bealkonyul, kísérgét egyik-másik leányt a bátortalan legény s itt mondja el egy ötölve-hatolva, hogy tulajdonképpen miért kísérgeti haza, de hát izé . . . a többit majd elmondja Pörke néni, a ki igazán szólva, „gügyűje“ a legénynek.

A Tiszára járók különböző csoportra oszthatók

nyos s nézetünk szerint igazságos kritikáját ezután is gyakorolni fogja előadásai felett, az Önök tiszteletjegye nélkül is.

— **Kitüntetés.** Igazörömmel olvastuk a hivatalos közlöny azon számát, mely városunk egykori tanítványát érte, Ofélsége ugyanis Dr. Bartók Józsefnek a földmívelésügyi minisztérium osztály tanácsosának, megyénk szülöttjének és tevékenységéről, képzettségéről munkásságáról híres megye férfinak III. osztályú vaskorona rendet díjmentesen adományozta. Tiszta szívből jövő jókívánatainkkal mi is csatlakozunk az ezekre menő jókívánatok tömegeéhez.

— **Eljegyzés.** Gevenda Géza aradi vasuti alkalmazott a napokban jegezte el Szarvason özv. Liska Sománé kedves leányát Emmát.

— **Mulatság.** Az iparos ifjuság nagyban örül a fejét. Ifj. Salacz Ferencz elnöklete alatt f. hó október 7-én tréfás szüreti ünnepélyt rendez, a mely alkalmából Roszjarovitz táncmester a palotást fogja bemutatni növendékeivel, Hogy az est freres sikerül lesz arról kezeskedik a rendező bizottság.

— **Színházi hírek.** A nálunk időző Somogyi társulatának két kiváló tagja ünnepelt e héten kettős ünnepélyt. E héten volt 20 éve annak hogy Pintér a társulat tehetséges baritonistája a színművészetnek szentelte magát és tehetségét. Ugyanakkor ülte meg Pintér 10 éves évfordulóját annak hogy szép Olgával egy életre szóló szövegszerződést kötött. S ez is ünnepélyes alkalomból gratulálva a művész párnak ünnepélyes kiánjuk, hogy 30 éves színészsége után egy ragyogó multu pályára térhessen vissza és hogy mindketten zavartalan boldogságban, békés családi körben érhessek meg ezüst lakodalmaikat.

— **Október 6.** A mint értesültünk október 6-ikán a szarvasi függetlenségi párt a függetlenségi körben az eddigi szokáshoz híven gyászünnepélyt fog tartani.

— **Járásbírói hírek.** Némi fenntartással közöljük a hírt, miszerint Mászáros járásbíró felsőbb helyről értesítve lett, hogy 1902-re ugy legyen készen, hogy akkora a járásbírói székébe már átköltözhessenek újonnan épülő palotájába.

— **Párisi Divat.** A szép hölgyek szebbek, a csunyak viszont esnyábbak sohasem lehetnek talán, mint most, mikor az öltözködés divatja a mostani eszme és szingzag, néha valóságos jelmezszereit irányt követi. De az, hogy valakinek külsejére igazán előnyös vagy hátrányos hat-e ez a divat, azt kizárólag csak az dönti el, jó divatlapja van-e valakinek vagy sem. — A bécsi és berlini lányok mind nehézkesek ahhoz izlés tekintetében, hogy ezt az új irányt követ-hessék; a Párisi Divat az, amely címének igazán megfelelően a francia főváros hölgyeinek öltözködési titkaiban avatja a magyar hölgyközönséget kezükbe adva nekik a siker minden titkának kulcsát. Mivel a lap ábrái a Párisban készülő mintaruhák fénykép-másolatai mind: a cikkek pedig nemcsak azt magyarázzák meg milyen a divatos toilette, hanem hogy mikép lehet azt ép oly elegánsan s mégis olcsón előállítani rézben a lap kitűnő szabásmintái nyomán, részint a szerkesztőségnek válaszképpen való vagy tényleges segítsége nyomán. — Bőven vannak a lapban a szabásra, divatos kézimunkára, lakas berendezésre szépítésre, szépítésre, háztartásra, társaséletre vonatkozó cikkek. — Illusztrált regényei is már az első évfolyamtól kezdve kedvelt olvasmányai a közönségnek 11 „Párisi Divat” előfizetési ára egy évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 ko. A „Pesti Hirlap” politikai napilappal együtt egy negyedévre 9 kor.

— **Jókai, Mikszáth, Tóth Béla.** A hazai irodalom elismert első kitűnőségei. S mind a három rendes munkatársa a Pesti Hirlapnak, mely már csak e révén is első helyen áll napilapjaink között. Jókai-

A módosabb lányok már előre összebeszélve egy merítőre járnak, míg a nagy lármával, kiabálással járó cigánymenyecskek és lányok szintén külön csoportba mennek, épp úgy az inasok rakoncátlan népsége is, mely nagy kurjongatással, drasztikus kiabálással, meg olykor szép nótaszóval hordja a vizet

Egész este tíz óráig folyton tele van a Tisza a vizezhordókkal, s olykor, ha szép csendes, holdvilágo: este vagy éj van, tovább is elbeszélgetnek a Tisza partján. Némelyikért érté kell menni. Az anya nyugtalan évődik a leányért, ki nevetgélve hallgatja a pletykát, üze-fütve tovább a híreket, meg elhatározza, hova megy vasárnap, melyik táncz helyre? A gyermek meg elhelyezve a lakókocsi a korszót, pajtásával fürdik, hancuz a Tisza iszapjában, míg szegény anyja odahaza azt se tudja, hova legyen aggodalmában. A suszterinas is úgy fütöröszve tér haza, pedig a „majszt'r.” már várja a lábszujjal, a miért oly sokáig maradt. Sokszor biz ott a hosszas beszélgetésért a nagyokat is meggyabugyalják otthon, a hol más dolog is van! S nem ritkán megesik, hogy a korszót más vízre haza, mert a fürdő gyerek a lápok alá szorult, aztán meg hát izé... véletlenül a Terecsike is beleesett a Tiszába, erről azt mondják, jól járt szegény, hisz ugy is bele kellett volna ugrania! Sokat beszél a világ nyelve! Sokszor igazán, sokszor meg rágalomból. Hiszen megtörténhetik az is, hogy mint a nóta mondja:

Meredek a Tisza partja,
Elcsuszott a babám rajta,
S belehullt a mélyeséges Tiszába,
Hej! megreped a szívem bujába.

Én is hiszem, mert az oly ragyogó fekete szem is, jóravaló, dolgos Tiszára járó szép leányért, mint minót akárhányat találhatunk a szegediek között, a bú, a bánat könnyen megrepsztheti a legény szerelmes szívét.

Sz.

tól Félistenek boldogságai cím alatt humorisztikus regényt közöl az új negyedben a Pesti Hirlap; Mikszáth Kálmán ismét nagyobb elbeszélést ír; Tóth Béla pedig vasárnapi tárcáival és miden napi Esti leveleivel szerez kellemes órákat a lap olvasóinak. Természetes és tudvelevő, hogy az itt kiemelt illusztris munkatársak köré még egész serege sorakozik legjelesebb publicistáinknak és tárcáírónknak A Pesti Hirlap azonkívül hogy legjobb és legbővebb tartalommal jelenik meg, — napról-napra 20—24 oldalon — előfizetőinek rendkívüli kedvezményeket is nyújt. Első helyen áll ezek közt a Pesti Hirlap nagy képes naptára, melyet minden előfizető teljesen díjlanul kap meg a karácsonyi előtti héten. Az 1901. évi naptár földiszét Uj csillagok im allatt a fővárosi és vidéki színházak primadonnáinak arcképesarokka fogja képezni. A naptárt minden előfizető megkádja ugyan, de mégis csak ugy, ha negyedéve járhatja a lapot, azért figyelmeztetjük a magyart olvasóközönséget a most bekövetkező október decemberi új negyedre. Az előfizetés negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. A Párisi Divat című nagy képes heti divatlappal együtt negyedévre mindössze 9 korona. Az előfizető díjak a Pesti Hirlap kiadói hivatalába (Budapest, V., Váci-körút 78. sz.) címzendők.

Színészet.

Rend a színháznál.

Minden bevezetés nélkül térjünk rögtön a dologra. Szóltat vala hétfőn ekképen a színlap:

P E P I,

S z e m é l y e k: Bolvári Béla — Balla Kálmán. Czinczár Ferencz — Ságly Zsigmond. Margit — Kovács Mariska, Berta — Szöner Olga.

Egészen természetes tehát, hogy Bolvárit Szarvasi, Czinczárt-Bognár, Margitot-Szöner, Bertát pedig — Kovács Margit cserélte. Ezt már a titkár ur ily kiváló ügyességgel szokta elrendezni a közönség legnagyobb meglepedésére és örömeire. Hogy aztán a „házi béké” ben a színlap szerint Germaine Morenilt Kovács Mariskának kellett volna megjátszani és P. Szép Olga játszotta meg, ez már igazán a természetesség sorába tartozik. S azon már igazán neveléses volna megütközni, hogy a lapokba beküldött műsor, meg a napi színlap Szerdára a „Sulamith”-ot, Szombatra a Czigánybárót hirdette s mikor felderült a boldog nap hajnala kiült, hogy Sulamith helyett a Kurucz furfang, Czigány báró helyett a Bibliás asszony megy. Ez az eljárás nem újsg már nálunk, így megy ez már réges-régen. De hát minék is törődjék a tek. színházi vezetőség a közönséggel, a szegény színésszel, kinek r. g. gel nyomják kezébe a szerepet, hogy este már el is játszsa.

Avval hogy 8—12-ig, meg 2—4-ig próba van, hogy jár óra kell a ruha rendezéséhez s a fennmaradó idő alig elég a szerep átfutásához, s a szerep komoly, átgondolt tanulmányozásáról egyáltalán szó sem lehet, mit törődik a színházi vezetőség. Hiszen csak nem ő az oka hogy a nap 24, és nem 41 órából áll? s épp ezért a közönség se próbáljon haragudni ha rossz előadást kap. Te szegény vidéki közönség — gondoljék magukban e jó urak — örülj, hogy egy Somogyi színtársulatát tisztelheted körüdbe s meccannni se meri. Pártolni, fizetni ez a te kötelességed s kritikálni bosszankodni ne merj, csak éljenezni, tapsolni.

S ez uralgó példás rendre váll, hogy az előadás megkezdése előtt jelmezbe öltözött színészek a járásbírósi kis kapujába állannak, az utcára, nem keresem mifele állat.

Jeles állapot ez mondhatom. A publikumot derűre-borúra felülteletik s mikor tetejébe még rossz előadásokkal kedveskednek neki s ezért a sajtó a közönség védelmére kell, kikötnek sajtóval, kritikussal egyaránt. Hja, nagy urak ők, de azért nekik is fáj s panaszkodva csodálkoznak hogy nincs pártolás s nagy a deficit. Pedig nincs mit csodálkozni rajta. Könnyebb a rejtély megfejtése mint Columbus tojásának a felállítás.

Thury Zoltán „Katonák” cz. színművében volt második és utolsó fellépte szombaton Fehér Gyulának. Udvardy Pál szerepét cserélte nem valami nagy sikerrel, minek egyszerű oka, hogy az Igazgatóság olyan szerepkörben léptette fel, mely nem neki való. Méltányolnunk kell igyekezetét, hogy a legjobb alakítást akarta nyújtani, de erősen meglátszott minden mozdulatán, minden szaván, hogy nem éri magát otthon ebben a szerepben. S az a kínos keresése a megfelelő hangnak, alakításnak okozta, hogy nagyobb hatást elérni nem tudott, s ez esti sikere messze mögötte maradt annak a sikernek, melyet Gáspár apó szép megalakításával az előző este aratott. Kovács Mariska sem nyújtott jó alakítást. Játéka színtelen, minden mozdulata betanult, szablonos, megszokott. Kereste a hatást és elszalasztotta szerepe legdrámaibb, legszebb részeinek kidomborítását. Jó alakítást nyújtott Balla Vera szerepében. Bognár, mint Pető érezte magát teljesen elemében a falusi, érzéketlen földbirtokos szerepében, Szarvasi, mint Marjaj igyekezett a legjobbat nyújtani és ez sokban sikerült is neki.

Vasárnap délután a „Vén Bakancs” ment volna gyermekelőadásul. De a darab rossz megválasztása folytán publicum nem volt s így az előadás elmaradt.

Este immár harmadszor adták a „Kis Szökevény”-t. Forray, mint Gray Vinnifred aratott sok tapsot és éljont, kellemes csengő hangjával, művésziesen elénekelt dalaiért, kedves játékaért s szép tánczáért. S bizony erősen kellett küzdenie Lánya-nak, hogy az est sikeréből valamelyes részt magának megtartsion. Minden temperamentumát, minden graciositását s te-

hetségét vitte a harczba. Tűzzel, sikkal játszotta meg Carmentiat s kis hizza volt, hogy ugy nem énekel, mint — Kürr. Előadása is tiszta, érthető és élvezhető volt. Bérczy-ról most sen. írhatunk egyebet jónál. Mint Flipper tartotta jóízű mókaival és ügyes játékával állandó derűségben a házat Szilágyi-val együtt, ki mint Tamarind testvér aratott szép sikert. Perényi is szépen, jól énekel. Bognár lord Coodle szerepében izetlenkedett. Az est szép sikeréből nagy rész irandó B. Horváth Irma javára, ki a darab számos tánczát oly kiváló ügyességgel, tehetséggel és szép eredménnyel tanította be.

Hétfőn Bérczy Gyula juralomjátékaul „Pepi”-t adták. Jutulmazandó és darab egyaránt megérdemelték volna a közönség melegebb pártfogását.

Bérczy, mint Gallina ragyogtatta szép tehetségét, finom, discret alakításban. Madas Mák szerepében mutatta be tehetséges voltát s engedte sejtetni, hogy pályáján reá még szép jövő vár. Benkő Jolán, mint Kelecsényi Konstancia járult sokban ahhoz, hogy az előadás nivoja minél magasabban álljon. S végül Erdélyi-nak (Aladár) vagyunk bátrak ajánlani a szerep jobb megtanulását s kevesebb extemporizálást.

Bognár, mint Czinczár, Szarvasi, mint Bolvári uyítottak kifogástalan alakítást.

Kedden Bisson és Lekleng kaczagtató, ötletes vigjátékát a „Házi Beköt” adták. Első sorban illeti a dicséret Ballát, ki ugy is mint rendező, ugy is mint Lúccien, kétségtelen jelet adta képzettségének, tudásának alakítói képeségének finom játékával s a darab kifogástalan rendezésével. Petőrdi, mint Brúnois alakította meg művésziösen a Bisson és Lekleng által remekül rajzolt öreg urat. Jó partnerei voltak Benkő (Brúnoisné) s Erdéi (Ambroisné). Ha P. Szép Olga művészi alakítását akarnák dicsérni, csak plagiálozni lehetnének azon kritikusoknak, kik az ő kiváló tehetséget, művészetét már annyiszor és annyira megdicsérték s méltatták s melyet hogy méltán érdemelt ki, megmutatta Germaine Morenil kedves megrajzolásával. Madas Pironcean szerepét cserélte nagyon ügyesen.

Szerdán a „Kurucz Furfang” ment a színlap díszletei javára. Ime egy lett, a miért az Igazgatóságot elismerés illeti, hogy egy estét a jótékonyozásnak is szánt.

A szereplők jó kedvvel, ügyesen játszottak a majdnem üres ház lehangelő hatása daczára.

B. Csik Irón Búcsi szerepében érezte otthonosan magát. Igazi tüzről pattant szekely menyecske volt, kinek szépen élénkelte dalait sokszor kellett megújránia. Szilágyi jó humorral, ügyesen és kaczagtatóan játszotta meg Bögözt.

Forrai, mint Iona énekel szépen és játszott kedvesen. Balla Tétény szerepében nyújtott elfogadható alakítást. Benkő Jolán, mint Somfáné kaczagtatta meg a publicumot. S végül teljesíthetjük Szöner ama kívánságát, hogy beletegyük a lapba, azért a dynamicus effectussal kivágyu „magas cz”-ért, a mit annál a bizonyos „éljen”-nél volt kegyes hallatni. Ha a m. kir. opera igazgatója hallotta volna, teljes jólékekkel híszüli, hogy azóta az opera színpadon látóok, mint joles en. kcsnő. Végül azoknak figyelmébe, kiket illet, ajánljuk, hogy a páholyban játszás és nevetgélés szép tudomány ugyan, de visszatetsző és csak a városligeti „mű szinkörök”-ben van helyén.

A szép tánczok egyes befőtásáért B. Horváth Irnát illeti a dicséret.

Orkányszerű freneticus tapsvihar s éljenzés, virágcsokor, virágosz, fogadta a társulat egy szép tehetségű tagját FORRAI-t, a mikor csütörtökön este megjelent a színpadon. Az ő jutalomjátékául adták Strauss szép zenéjű operettjét a „Böregér”-t nagy és lelkes közönség előtt, mely nem maradt távol akkor, a midőn kedvencének megjutalmazásáról volt szó. Eljött nagyszámban a publicum, hogy tapsal, éljenzele, virággal fenyes ováfióval jutalmazza meg Forrait azokért az élvezetes estékért, melyeket az „aranyos” Forrai kedves játékaival, szép énekével szerzett neki. S ezen az estén igazán excellált Forrai, emineus alakításával, kedves nem hatást vadászó játékával s csengő, hajlékony, behelzítő hangján remek coloraturával miszkulál profosszággal és könnyedességgel elénekelt dalaival. Pintér mint Eisenstein gyönyörködtette a közönséget szép énekével s a többi szereplők is igyekezvén elmondhatjuk hogy ez az előadás egyike volt a jobbaknak. S. E.

Nyiltér.^{*)}

Nyilatkozat.

Sokszor intézik hozzánk azt a kerést, ajánljunk a központi napilapok közül olyant, mely teljesen kielégíti az olvasók igényét. E kérdésre nehéz válaszolni, miután a fővárosi hírlapirodalom nagyon fejlett fokón áll és sok jó napilapunk van. Megis, ha választanunk kell, azt választjuk, a mely a mi közönségünk igényeinek és viszonyainak teljesen megfelel, és ez a Magyar Hirlap, melyet Fenő Sándor szerkeszt.

A mi vidéki közönségünknek első sorban azért ajánlhatjuk a legmelegebben a Magyar Hirlap járatását, mert míg a többi kö ponti lap csak a szenzáció szempontjából, a törvényszék és rendőrség körébe vágó eseményok alkalmával szórványosan foglalkozik vidékiünkkel, a Magyar Hirlap figyelemmel kíséri kulturális, társadalmi, gazdasági és kereskedelmi helyzetünket is. Ennek annál nagyobb az értéke, mert mindenki tudja, hogy ez a minden párttól független lap leplezetlenül kimondhatja véleményét mindenkivel szemben. A Magyar Hirlap politikájá a magyar fajpolitika, a melynek diadalra jutásáért elszántan küzd nap-nap után. A

*) Erővebben közlötték nem vállal felelőséget a szerk.

szabadelvű es demokrata irányban való haladást szolgálja a Magyar Hírlap, mely tízéves fennállása óta óriási szolgálatokat is tett a magyarság ügyének. A Magyar Hírlap munkatársainak sorában a legkiválóbb publicisták és írók neveivel találkozunk. Nem csodálni való dolog tehát, hogy ez a lap a külföld bármely napilapjával bátran kiállja a versenyt. Vezérezikerei és eredeti tárcái, politikai, társadalmi, gazdasági és humoros cikkei, valamint könyvekben megjelenő értékesítő regényei az olvasók óriási táborát szerezték meg a Magyar Hírlapnak, mely éppen ennek a nagy népszerűségnek köszönheti, hogy a legnagyobb terjedelemben, naponként 24-32 oldalon jelenik meg, noha igen olcsó az előfizetési ára.

Ezt az olcsóságot még nagyobbak, még meglepőbbnek fogja találni közönségünk, ha figyelmét ama kedvezményekre tereljük, a melyekkel a Magyar Hírlap olvasóit elkényezteti. E kedvezmények között első helyen áll a páratlan irodalmibecsű karácsonyajándék, melyet minden előfizető díjtalanul kap a most következő évnyegyedben. Ugyancsak ingyen kapják meg a Magyar Hírlap most belépő új előfizetői a „Bűn útján” című rendkívüli érdekes regény eddig megjelent folytatásait. Az Otthon című szépirodalmi illusztrált folyóiratot a Magyar Hírlappal együtt leszállított áron, évnegyedre négy forintért kapják az előfizetői. Kedvezményes áron, negyedévenként 75 kr-ért rendelhetik meg a Magyar Hírlap előfizetői a remek Francia Divatlapot és a Képes Gyermeklapot (utóbbit negyedévenként 50 kr-ért). A szerkesztői üzenetek irására külön munkatársak vannak szerződötve, hogy minden, bármely szakba vagy közérdekű kérdésre ingyen írják meg a választ. Végül még egy kedvezményről kell megemlékeznünk, mely valósággal pártját ritkítja. Arról t. i., hogy 10, mond tíz krajczárért a lap bármely előfizetője tehet közzé hirdetést a Magyar Hírlapban, melynek rendkívüli olgatsága biztosítja a hirdetőnek, hogy álláshoz, kölesönhöz, cselédhez stb. jut.

Mindezekért ismételtén a legmöggebben ajánljuk a Magyar Hírlapot, melynek kiadóhivatalába (Budapest, Honvéd-utca 10. sz.) október 5-ig küldhetők az előfizetési összegek: évnegyedre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. **A kiadóhivatal.**

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermekeket és felnőttek egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dus szénsavtartalmánál fogva specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatja a viz használata folytán nagyon kedvező és összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyermekekkel és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva gyomor és bél idegeire: a gyermekek lázas megbetegedésnél pedig nélkülözhetetlen, hűtő hatóanyag és a szomat esillapító hatásánál fogva

— Kedvelt borviz. —
A mohai Agnes-forrás
kezelősege.

Főraktar:

Édeskuty L.

es. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Helybeli főraktar:

Csapó Soma fűszerüzletében ugyan itt kapható Kőbányai Királysöröző részv. társaság. „Király söre” a mely legjobbkellendőségnek örvend.
21-24.

HIRDETME NYEK.

2420/900.

tkvi.

Hirdetmény.

Alólirt tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a B. szentandrási tpénztárnak, Szabó Gábor és neje Fekete Mária elleni 900 korona és járulékaiból álló követelése kielégítése végett a szarvasi 7537 sz. tjkvben végrehajtást szenvedők tulajdonánál felvett 202 hrsz. beltelkes ház, 3200 korona kikiáltási árban nyilvános árverésen eladatni rendeltetvén, arra határidőül 1900. évi október hó 30 napjának d. e. 9 órája a szarvasi kir. jbiróság árverelő helyiségében kütüzetik, mely határnapon az érintett ingatlan becsáron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a becsár, bánatpénz annak 10%-a. A vételár 1/3-ad része az árverés napjától számítandó 20 nap, a második 1/3-ada 40 nap, és a harmadik 1/3-ada melybe a bánatpénz is betudatik — szinte azon naptól számítandó 60 nap alatt fizetendő 5% kamatokkal.

Vevő az ingatlan az árverési naptól számított 15 nap mulva lép birtokába, a mennyiben ez időbelőtt utóajánlat vagy előterjesztés nem tétetnék.

A többi feltételek alólirt tkvi hatóságnál a hivatalos órák alatt, Szarvas község előjáróságánál is megtekinthetők.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Szarvas, 1900. évi aug. 2-án.

Mészáros,
kir. jbiró.

2388/900.

tkvi.

Hirdetmény.

Alólirt tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a B. szentandrási tpénztárnak, Józsa József iparos nagyszalontai lakos ellen 1000 korona s járulékaiból álló követelése kielégítése végett a szarvasi 3420 sz. tjkvben Józsa József tulajdonánál felvett 2242-43 hrsz. beltelkes ház 800 korona kikiáltási árban, a szarvasi kir. járásbiróság árverelő helyiségében megtarandó nyilvános árverésen eladatni rendeltetvén, arra határidőül 1900. évi november 24 napjának d. e. 9 órája kütüzetik, mely határnapon a érintett ingatlan becsáron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a becsár, bánatpénz annak 10%-a a vételár 1/3 része az árverés napjától számított 20 nap, a második 1/3-adát ugyanazon naptól számított 40 nap, s a harmadik 1/3-adát ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt fizetendő 5% kamatokkal.

Vevő az ingatlan az árverés napjától számított 15 nap mulva lép birtokába, a mennyiben ez idő alatt utóajánlat vagy előterjesztés nem tétetnék.

A többi feltételek alólirt tkvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és, Szarvas község előjáróságánál is megtekinthetők.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Szarvason, 1900. aug. 25-én.

Mészáros,
kir. jbiró.

Sz. 2621/900.

tkvi.

Hirdetmény.

Alólirt tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy az orosházi tpénztárnak, Sárközi Mihály és neje Monus Teréz ellen 1000 Korona és járulékaiból álló követelése kielégítése végett az öcsödi 1582 sz. tjkvben. A + 1 rsa felvett Sárközi Mihály és neje Monus Teréz tkvi tulajdonát képező $\frac{165}{2-1}$ hrsz. beltelkes ház 800 korona kikiáltási árban nyilvános árverésen eladatni rendeltetvén, arra határidőül 1900. évi október hó 24 napjának d. e. 9 órája az öcsöd

község házához kütüzetik, mely határnapon az érintett ingatlan becsáron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a becsár, bánatpénz annak 10%-a, a vételár 1/3 része az árverés napjától számított 20 nap, a második 1/3-ada ugyanazon naptól számítandó 40 nap és a harmadik 1/3-ada ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt melybe a bánatpénz is beludatik fizetendő 5% kamatokkal.

Vevő az ingatlan az árverés napjától számított 15 nap mulva lép birtokába, a mennyiben ez idő alatt utóajánlat, vagy előterjesztés nem tétetnék.

A többi feltételek alólirt tkvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és öcsöd község házánál is megtekinthetők.

Kir. Járásbiróság mint tkvi. hatóság.

Szarvason 1900. évi augusztus 2-én.

Mészáros
kir. jbiró.

8016

Szarvas község előjárói.

I. 1900

Hirdetmény.

A járási tekintetes Főszolgabíró úr 5741/900 számú rendelete folytán értesítettik a község hogy a fellépett veszetzég folytán a kutyákra elrendelt zárlat feloldatott.

Szarvas, 1900. szeptember hó 21-én.

Az előjáróság nevében:

Salacz,

h. első jegyző.

Melis,

biró.

Időjárnsi jelentés 1900 szept. 21-ig.

Nap	Csapadék 24. ó. alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet Az eső kezdete és vége
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	kö- zép	
8		15.3	23.0	14.3	17.5	
9	9.0 eső	15.4	18.1	13.5	15.7	d. e. fél 9 ó 18 ó eső 7.0. d. u. gyenge eső. éjjel eső.
10		13.8	20.8	15.2	16.6	
11		15.6	23.0	15.1	17.9	
12		13.3	22.5	13.8	16.5	
13		11.8	21.2	13.6	15.5	
14		14.0	20.5	13.0	15.8	
15		13.2	24.3	15.4	17.4	
16		15.4	27.5	15.0	19.3	
17		13.8	25.6	16.5	18.6	
18		12.2	26.6	17.8	18.9	
19		15.4	26.2	16.2	19.3	
20	eső nyoma	14.2	26.6	16.8	19.2	hajnalban eső nyoma
21	1.2 eső	17.0	24.0	16.3	19.1	reggel 1 ó eső

Szarvas 1900. szept. 22

Plenczner Lajos

UNGHVÁRY LÁSZLÓ

öld-, szőlő- és gyümölcsfaiskola tulajdonos

Borkereskedése Czegléden.

Szállít:

Ó homoki fehér

borokat év és minőség szerint

22-24-28-32-36 forintért.

Kétszer fejtett homoki **uj-borokat**

18-20-22-24-26-28 forintért.

Törköly-pálinkát 70-75-80 forintért.

Hordót is ad és eladási árban vissza is veszi azt.

! Tessék borárjegyséket kérni !

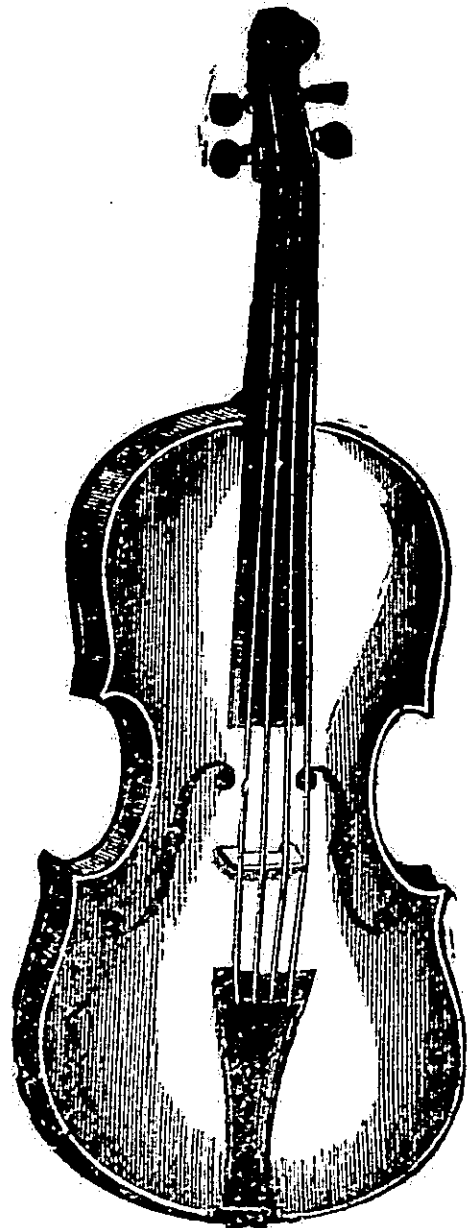
Kitüntetés:

Arany éremmel az 1900. párisi világiállításon az összes versenyzők között a hangszerek csoportjába. Hadsereg szállításért ezüst éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. hangszergyáros,
a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség
egyedüli szállítója.
BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5. szám a

Iskolai és mesterhegedűk vonóval
Gordonkák, nagybőgők vonóval
Fuvolák, szárnykürtök

Ósi magyar tárogató szabadalmazva
Csímababok
Elpusztíthatatlan, kitűnő erős hangy-harmónikák.

Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.
Templomi és más zenekarok részére szükséges

Fuvó és vonó hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállítanak. Községi dobok, a legjutányosabb árakon. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve, Harmónika árjegyzék külön kérendő. Magyarország legnagyobb fuvó-, vonó- és ütő hangszergyára. 3-12

6363. Szarvas község előljárótól.
1900.

HIRDETMEŒY.

Alírott községi előljáróság ezennel közhírré teszi, hogy a f. év tavaszán, hozzá értő aradmegyei szőlő munkásokkal, riparia portalis amerikai alanyon 36,000 drb fás ojtványt készített és pedig:

a) borfajok:

- 1. Olasz rizling . . . . . 4247 drb
- 2. Kadarka . . . . . 6167 "
- 3. Bakator . . . . . 3000 "
- 4. Mézes fehér . . . . . 3900 "

b) csemege fajok:

- 5. Museat Alexander . . . . . 1580 drb
- 6. Chasseias rouge . . . . . 7450 "
- 7. Museat Hamburg . . . . . 2350 "
- 8. Chasselas musque blanc (passatutti) . . . . . 7306 "

Összesen: 36000 drb

Ezen ojtványok a f. év őszén fognak kiválogatni s az előljáróság által szarvasi szőlőbirtokosoknak előállítási áron eladni.

A szarvasi szőlőbirtokosok közül csak azok tarthatnak igényt a kedvezménye-árra, a kik ojtványok eladásával üzletszer-űen nem foglalkoznak.

Vidéki szőlőbirtokosok részére adandó ojtványok ára külön fog megállapítani.

Eladásra csak jól összeforrott s kifogástalan gyökérzetű I-ső osztályu ojtványok kerülnek.

Megrendelések már most előjegyezhetők a községi pénztárnoknál s az ojtványok ára átvétel előtt ugyanolt fizetendő ki.

Szarvas, 1900. július 26-án. 9-12

Az előljárók nevében:

Salacz József, h. első jegyző. Melis János, bíró.

7310 ikt.
1900

HIRDETMEŒY

A népfelkelés jelentkezéséről.

Az 1893. évi XXXVII. t. cz. alapján mindazon katonailag kiképezett népfelkelésre kötelezettek, kika közös hadseregben, a hadtengerészetben, a honvédségben ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képezettek kik népfelkelési (roszasszinú) ajánlati lappal el vannak látva, f. évi október hó 4-én. 1867, 1866, 1865, 1864, 1863. évben szü- löttek október hó 5-én. 1862, 1861, 1860, 1859, 1858. évben szü- löttek október hó 6-án. az ajánlati lappal ellátott katonailag ki nem képezettek idegenek és Kondorosiak és mindennap a megfelelő évfolyambeli Szarvason tartozkodó idegenek a városházán személyesen megjelenni vagy írásban jelentkezni tartoznak. Az írásbeli jelentkezéshez minden községi előljáróságnál in- gyen. Jelentkező lap kapható, melynek kitöltésére és egyéb kezelésére nézve a községi előljá- róság és a jelentkező lapra nyomtatott figyelmeztetés nyujt felvilágosítást. A személyes jelent- kézéshez az utolsó katonai okmány (végelhocsájtó levél, kilépti bizonyítvány ajánlati lap) elho- zandó az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó. Az itt tartozkodó de (Ausztriában) a birodá- lomi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfelkelők hasonló minőség- ben és módzatok között tartoznak jelentkezni mint magyar honosok. A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2-5 egész 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztés- sel büntetetik.

Kelt Szarvason, 1900. szeptember 7-én.

Az előljáróság.

Tüzifa szállítás!

Van szerencsém értesíteni Szarvas és vidéke n. é. közönségét, hogy a legjobb minőségű 2 éves kiszáritot tüzifát a szarva i vasutállomáshoz bérmentve szállítok a következő árak mellett:

Gyertyánfa hasáb	75	trt
" dorong	65	—
Prima bukta hasáb	66	—
Bukta hasáb	62	—
Vegyes dorong	59	—
Cserhasáb	67	—
Tölgyhasáb	65	—

mely árak egy waggon, azaz 10,000 kilogramm fáért értendők. Megrendeléseket mindenkör a egnagyobb készséggel azonnal teljesítek, melyek levelezőlapon direkt hozzám intézendők.

Tisztelettel

Lehoczky Mihály, tüzifa nagykereskedő.

B.-Csabán.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váczel-körút 63. sz. által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 2/3 egész 12 lerdőre, szőlőmunkázók, konyhai, tisztító-ceták, konyhai, kaszáló- és aratógépek, számgajlók, boronák.

"Columbia-Drill" legjobb sorvetőgépek, szeszakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasúti ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiad. natra ingyen és bérmentve küldtünk.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára.